



Saksnummer	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	22.11.2017
	Kommunestyret	
	Råd for eldre og funksjonshemmede	
	Arbeidsmiljøutvalget	
	Ungdomsrådet	
	Administrasjonsutvalget	

Jfr. Delegeringsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 14.12.16

Økonomiplan 2018- 2021 med handlingsprogram og budsjett 2018.

Trykte vedlegg:

15.11.2017 57696 Økonomiplan Grane kommune 2018-2021

ØKONOMIPLAN 2018- 2021 MED HANDLINGSPROGRAMBUDSJETT 2018

Sammendrag:

Rådmann legger fram et svært stramt driftsbudsjett for 2018. Fra 2016 til 2017 fikk Grane kommune ca 3 % økte bevilgninger fra Staten. Nå fra 2017 til 2018 er det gitt 1,2 % økte bevilgninger. Det er en bevilgning som ikke dekker lønns- og prisvekst og nye krav til kommunal tjenesteyting.

I Nordland har 13 av 44 kommuner en vekst som er høyere enn eller lik veksten på landsbasis. Størst vekst har Steigen kommune med 6,4 prosent, mens Røst kommune har lavest vekst med -1,5 prosent.

Avdelingsbudsjettene

Alle avdelinger har måtte redusere sine budsjett, både innen lovpålagte krav og de ikke lovpålagte oppgavene. Bruken av ordet «redusere» er ikke helt korrekt, for rammen til avdelingene har økt. Men det er reduksjon på en rekke områder for å klare å opprettholde de lovpålagte tjenestene. Det er så enkelt som at skal vi klare betale strømgregninga, må vi spare på kontormateriell, skal vi klare lønne ansatte, må vi redusere i antall som skal ha lønn.

Totalt er budsjett 2018 redusert med 5 stillinger i forhold til budsjett 2017 og redusert i vikar budsjett. I budsjettet legges det opp til at vi blir færre ansatte og vi må utføre flere oppgaver. Vi ser bl.a. at vi ikke kan fortsette med ergoterapi i vår kommune 2018, og fra 2020 er ergoterapi et lovkrav. Det er dårlig personalforvaltning å redusere bort kompetanse når vi vet at vi må ha denne kompetansen om få år. Det er også kortsiktig gevinst og dårlig helseforvaltning å legge ned arbeidet innen friskliv som er forebyggende. Men det er nå gjort i budsjett 2018.

I budsjettet legges det opp til at de ansatte må utføre flere oppgaver. Bla. bruk av eget personell til opplæring, ledere skal være både ledere og gå ut i turnustjeneste, rådmann selv skal være med i faglig team for å styrke administrasjonskapasiteten innenfor planoppgaver, ny helse- og omsorgssjef skal utøve svangerskapskontroll, hjemmetjenesten skal også lede hjelpemiddelsentralen og ergoterapifaget, rus- og psykiatritjenesten skal ivareta døgnakutt tilbud, det samme skal sykehjemmet gjøre.

Samtidig skal ledelsen ruste organisasjonen til å ta endringsgrep i hele økonomiplanperioden, implementere nye digitale hjelpemidler, holde god styring på det største investeringsprosjektet på 50 år, nytt helsetun. De ansatte skal ivaretas gjennom gode prosesser og føle trygghet i sin jobb.

De politiske komiteene vurderte avdelingenes budsjett våren 2017. De reduksjonene som ble drøftet i møtene er gjennomført utenom prosjekter tilknyttet Psykisk helse- og rustjenesten. Disse videreføres delvis i 2018. Utgiftene har ingen innvirkning på ordinært da det føres egne regnskap for prosjektene som er finansiert med statlige midler.

Formannskapet fikk presentert alle budsjettreduksjoner og økninger i sitt møte 8.nov 2017. Dette er gjenngett i vedlagt Økonomiplandokument.

Rammebudsjett pr avdeling: (Denne kan bli endret i formannskapsmøtet 15/11-17)

Område		Budsjett 2018	% endring
1	Sentraladministrasjon	13 302 042	*5
2	Oppvekst- Kultur	35 932 294	1
4	Teknisk	19 622 519	**6
5	Helse- omsorg	39 265 029	4,3
6	Nav (u/flyktning)	1 749 297	-4
7	Politiske styringsorganer	6 595 350	***-1

*Rengjøringstjeneste styrket fra flyktningebudsjett

**Økte avskrivninger fra 2017

***Ikke valgår i 2018

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat på ca 3 %. Det er et godt netto driftsresultat. Årsaken er tilskudd som gis i de første årene forbindelse med bosetting av flyktninger høst vinteren 2017.

Låneopptak og investeringer

I økonomiplanen er det lagt opp til låneopptak 2018 på kr 18,5 mill og i 2019 kr 55 mill. Langsiktig gjeld bør ikke overstige 50% av driftsinntektene. Ved låneopptak til nytt helsetun overskrides denne grensen med 12 %. Det vil gi konsekvenser for investeringsbudsjettene i noen år framover etter at helsetunet er ferdig.

De siste års driftsoverskudd ble ikke satt av som buffer for kommende år, men ble vedtatt bevilget til nytt klubbhus og andel i ny brannbil. Grane kommune har nå i underkant av kr 10 mill igjen på fond. Under Politikeropplæringen har kommunestyret fått informasjon om at Grane kommune bør ha mellom kr 7 – 11 mill tilgjengelig oppsparte midler. For å ha egenkapital ved låneopptak til nytt sykehjem, ber rådmann om at det ikke bevilges økte midler til andre formål enn å styrke helse- og omsorg, vedlikeholds budsjettet.

Gebyrregulativet

Gebyrer som kommunen fritt kan øke, er økt med 3 %. Av praktiske årsaker er det enkelte steder høtere %-sats, f.esk der 5 % = kr 1.

Gebyrer hvor det er statlige bestemmelser om gebyrstørrelsen, er gebyrer satt med maksimalt gebyr.

Gebyrer som er fastsatt av staten er ikke ajour før i slutten av desember.

Betaling for trygghetsalarmer er som tidligere år satt til selvkost.

Selvkost for vann og avløp fremlegges som egen sak.

Vurdering:

Organisasjoner i endring er spennende, særlig når det er handlingsrom til ny kunnskap, innkjøp av nye

Løsninger som på kort eller lang sikt redusere kostnader, gjøre arbeidshverdagen enklere og brukerne/kundene mer fornøyd.

Endringen vi når står ovenfor er ikke av den spennende arten, men mer i retning av å være uforsvarlige, ufornuftig og urealistiske. Endringsbehovet kom brått da statsbudsjettet ble lagt fram og det er ikke økonomisk handlingsrom til sakte endringer.

Administrasjonen vil kort tid etter budsjettet er vedtatt ta kontakt med tillitsvalgte, nabokommunene og andre instanser for å se på nye løsninger for å drifte Grane kommune. Rådmannen vil da prioritere å arbeide med de funksjonene som betjenes fra kommunehuset.

Å jobbe for å oppfylle visjon og mål vil ikke påvirkes av budsjettsituasjonen. Det må bringes fram en kultur for å oppfylle visjon og mål. For eksempel der vi skal bli Nordlands beste folkehelsekommune. Kommunen har et ansvar for at helseperspektivet tas inn i all planlegging og i alle beslutninger. Hvordan boligområder og uteareal i Grane planlegges har stor betydning i forhold til innbyggernes muligheter til aktivitet, sosialt fellesskap, trygghet og trivsel. Hvordan skole og barnehage drives har stor betydning for barn og unges oppvekstvilkår og muligheter. Tilgang til kulturtilbud for alle grupper er avgjørende for trivsel, aktivitet og sosialt nettverk.

Kommunen vil være avhengig av at innbyggerne i framtiden, og da i større grad enn i dag, er fysisk og sosialt aktive, og tar aktivt ansvar for egen helse. Enkeltindividers familie og frivillige nettverk vil være viktige samarbeidspartnere for kommunen i løsning av kommunens oppgaver spesielt innen helse og omsorg. Aktivt samarbeid med frivilligheten gir kommunen mye folkehelse. Det skal være godt og trygt å bo i Grane kommune.

Formannskapetets innstilling til kommunestyret:

1. Grane kommunestyre vedtar Økonomiplan 2018 – 2021 med handlingsprogram, budsjett 2018.
2. Den kommunale inntektsskatteøren for 2018 for personlige skattytere og dødsbo skal være den av Stortingets høyeste fastsatte sats. Den kommunale inntektsskatteøren for 2018 for elektrisitetsverk som lignes etter skattelovens § 19 e, skal være i samsvar med høyeste lovlige sats.
3. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2018:
Hytter og hus 4 promille
Verker og bruk 7 promille
Forretningseiendommer 7 promille
4. Driftsbudsjett 2018 vedtas med følgende netto ramme:

Område		Budsjett 2018
1	Sentraladministrasjon	13 302 042
2	Oppvekst- Kultur	35 932 294
4	Teknisk	19 622 519
5	Helse- omsorg	39 394 729
6	Nav (u/flyktning)	1 749 297
7	Politiske styringsorganer	6 465 650

5. Vedtatte investeringer fra tidligere år, som ikke er fullført, vedtas videreført 2018 med tidligere vedtatt finansiering.
6. Grane kommune vedtar gebyrregulativ som presentert i Økonomiplan 2018 – 2021 med handlingsprogram, budsjett 2018. Som et godt folkehelseiltak tas ikke betaling for fritidsbading.